

Izšla vsak dan

za vsak ob nedeljah in praznikih) ob 5. uri, ob ponedeljkih ob 9. uri zjutraj.

Vsakodnevne številke se prodajajo po 3 novč. (6 stotink) v množicah tobakarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici, Celju, Kranju, Mariboru, Celovcu, Idriji, St. Petru, Sežani, Nabrežini, Novemestu itd.

Oglasne in naročbe sprejema uprava lista „Edinost“, Ulica della piccolo št. 7. — Uradne ure od 2 pop. do 8 zvečer. — vsa oglasa 16 stotink na vrsto petič; poslanice, osmrtnice, javne zahvale in domači oglasi po pogodbi.

TELEFON št. 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročnina znaša

za vse leto 24 kron, pol leta 12 kron, 3 mesece 6 kron. Na naročbe brez dopolne naročnine se uprava ne ozira. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovske pisne se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo.

Naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: Ulica Torre bianca št. 12.

Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu, ulica Torre bianca št. 12.

Poštno-hranilnični račun št. 841.652.

Rusko-japonska vojna.

(Brzobjavne vesti.)

Poročilo admirala Skrydlova.

Rekognosciranje pri Gensanu.

PETROGRAD 8. Brzobjavka admirala Skrydlova na carja Nikolaja od 5. t. m. se glasi: Flotila torpedovk pod poveljništvom fregatnega kapitana barona Radena je bila poslana na rekognosciranje v gensansko pristanišče. Rekognosciranje je dogajalo, da ni v tem pristanišču sovražnih ladij. Bili sta tamkaj samo dve trgovski ladiji, en obrežni parnik in ena ladja, ki sta bili zažgani, potem ko se je možno izkreslo. Razdejanih je bilo tudi nekoliko transportnih ladij, ki so bile na obrežju. Opaziti je bilo, kako so se v japonskem oddelku mesta hitro zbirali na obali japonski vojaki. — Kmalo so začeli streljati na torpedovke, ki so na streljanje odgovorjale ter prisilile Japonce, da so se umaknili. Torpedovke so potem zažgale z granatami vojašnice. Mi nismo imeli nikakih zgb.

Ruska eskadra krizark v korejski ozini. Boj z japonskimi torpedovkami.

Oidelek krizark, ki je razvil zastavo podadmirala Bezobrazova, je prišel dne 1. t. m. ob 6. uri 20 minut zvečer v Korejsko morskno ožino, kjer je zapazil sovražne ladje, na videz štiri krizarke spremljane od treh oklopjač, razen teh še eno ali dve torpedovki. Naša eskadra se je obrnila, nakar jo je začel sovražnik preganjati ter streljati na daljavo 80 kabelskih dolžin. (1 kabel dolžina = 120 sežnjev.) Naše ladje niso odgovarjale. Ob 8. uri zvečer je zalezovalo našo eskadro 11 sovražnih torpedovk ter jo brez vseh napadov. Podadmiral Bezobrazov sodi, da ste bili od naših krogelj zadeti dve sovražni torpedovki ter se potopili. Nasledajega jutra ni bilo več videti sovražnih ladij. Mi nismo imeli zgb, naše ladje so ostale nepoškodovane.

Angleški parnik »Cheltenham« zaplenjen.

Angleški parnik »Cheltenham« od 600 tonelat, ki so ga krizarke v japonskem morju zaplenile, je dne 4. t. m. došel pod poveljništvom pomorskega poročnika Gervaisa v Vladivostok. Bil je namenjen od Otare v Fazan ter je imel na krovu železniške traverze in tesarski les za železniško progo Seul-Fuzan.

Poročilo generala Saharova. — Boji okolo Siunečena. — Ruski vspehi.

PETROGRAD 8. Brzobjavka generala Saharova na glavni štab od 6. t. m. se glasi: Dne 4. t. m. je skušal sovražnik na južni fronti pregnati naše sprednje čete, toda ni vapel. Z ozir na to, da so bili Japonci zapustili vasi Vafankov in Potaitza in ker smo zvedeli, da so se njihove sprednje čete umaknile na levem bregu reke Seviskokho, smo napravili dne 4. t. m. pojačano rekognosciranje v smeri na Siunečen.

Ob 9. uri zjutraj je bilo zapaziti male oddelke japonskih sprednjih čet, obstoječe iz pehote in konjenišva z dvema mitraljezama, 6 kilometrov severno od Siunečena. V sled streljanja konjenikov in streloev ter v sled obkolenja levega sovražnikovega krila, so bili Japonci prisiljeni ostaviti linijo ter se umakniti na višine v smeri Kovčičana, 4 kilometre severno od Siunečena.

Naša baterija, katero smo spravili v ugodni položaj, je pričela streljati na japonsko konjenišvo in pehoto, ki se je utaborila na višinah. Streljanje je tako uspešno delovalo, da so Japonci že po prvih streljih ostavili ranjence, konje, puške in strelivo ter bežali proti Siunečenu.

Oddelek strelcev se je polastil železniške postaje, vendar ni zamogel prodirati, ker je bilo zidovje mesta Siunečena zasedeno od japonske pehote in gorskega topništva.

V tem času je pričel sovražnik streljati iz topov od levega brega reke Seviskokho proti postaji in proti višinam Kovčičan, ki

smo jih zasedli. Izvedeno rekognosciranje je dogajalo, da se nahajajo na levem bregu reke Seviskokho precej znatne sovražne čete ter da so Siunečen in višine na vztočni strani tega mesta zasedene od sovražnih sprednjih čet.

Na naši strani je bil en vojak ubit, dva pa ranjena. Japonci so imeli mnogo več zgb na mrtvih in ranjenih. Bregi pri Siunečenu so zasedeni od japonskih sprednjih čet; njihove rezerve se nahajajo v vasi Hansut, 6 kilometrov južno od Siunečena. Tako so tudi Sisantaj in višine južno od Potaitza zasedene od sovražnih čet.

Dne 5. t. m. je prodrla ruska patrolja za japonsko stražno črto do vasi D'osaton, 26 kilometrov vztočno od Siunečena, je razpršila tam neko sovražno patroljo ter zaplenila konje, puške in streljivo.

Angleška topničarka »Espiegle« odplula iz Niučvanga.

TIENTSIN 8. (Reuterjev biro.) Angleška topničarka »Espiegle« je odplula iz Niučvanga v Čingyangtav, ker so Rusi protestirali, da se ladja tamkaj zadržuje. Neka ruska topničarka se je usidrala na ustju reke Liao — da baže zabrani »Espiegle« vhod, ako bi se povrnil.

Angleška eskadra odplula iz Vejhaiveja.

VEIHAIVEJ 8. (Reuterjev biro.) Angleška eskadra, ki je bila tukaj zasidrana, obstoječa iz 4 oklopjač, 4 krizark, enega avizoparnika in ene torpedovke, je večeraj popoldne nepričakovano odplula proti neznan smeri.

Izpred Port Arturja.

ČIFU 8. (Reuterjev biro.) Glasom poročil iz kitajskih virov se je vršil dne 4. t. m. boj okolo hriba ležečega severno od Port Arturja, kjer so baže zgubili Rusi 100 mrtvih in 50 ranjenih. Kitajci so pobirali mrtve in ranjene vojske. Japonci, ki so zasedli drugo vrsto gričev okolo Port Arturja, zbirajo sedaj svoje čete na vztočnem delu poluotoka, gotovo z namenom, da marširajo proti šotorišču pomorščakov. Sodi se, da je osoda trdnjave odvisna od tega, ako se pokaže, da je ta točka, v kateri je utaborjenih 20.000 pomorske pehote, nepremagljiva.

ČIFU 8. (Reuterjev biro.) Vere vreden Kitajec, ki je došel semkaj od vztočne obale Liaotunga, je sporočil: Dne 5. t. m. je dosegla ena japonska divizija severovztočne bregu takušanske gore, čije vrhunce je oddaljen od Port Arturja 3 milje. Ta divizija se je na cesti severno od Port Arturja ločila od neke druge divizije ter je marširala po gorovju, dočim je druga divizija marširala na cesti v smeri proti taborišču pomorščakov. Da to doseže, mora divizija marširati po ravnini. Šotorišče pomorščakov se ne bo moglo držati, kadar pride ena japonska divizija na takušansko goro.

Japonske zaloge živil zaplenjene.

PETROGRAD 8. General Miščenko je zaplenil Japoncem pri Sahotaru ves njihov tren s konservami, zalogo riža in 50 glav živine.

Na bojišču ni nikakih sprememb. — Deževje.

PETROGRAD 8. Ruska brzobjavna agentura je sporočila iz Mukdena: V zadnjih dneh ni bilo v vojnem okrožju nikakih sprememb. Deževje, ki je trajalo od 28. m. m. je nehalo.

Širijo se vesti o gibanju boksarjev v mukdenski provinci.

Japonski rezervisti na fronti.

PETROGRAD 8. »Novoje Vremja« je prejel iz Liaojanga poročilo, da obstoji Kurokijeva armada deloma iz rezervistov. Že večkrat so bile najdene medene krogle in puške starega sistema, s katerimi je baže oborožena japonska rezerva. Zdi se, da so na ta način sile Japoncev že izprljene.

Neutrlnost Nemčije.

TOKIO 8. (Reuterjev biro.) Vest, da hočejo porabiti Rusi Kiaučau za svoje pribelžiče, se tukaj ne smatra za resno. Priobčena je uradna izjava, vsebine, da je japonska vlada prepričana, da bo Nemčija vzdržala nevtlnost.

Tajnost v japonskih armadah.

TOKIO 9. (Reuterjev biro.) Sedaj se vrše v okvirju vojnega okrožja zelo važne operacije.

Vladi se je pa posrečilo, da izvršuje ta gibanja popolnoma tajno. Od zavzetja Daljnega je vlada glede obleganja Port Arturja držala vse popolnoma tajno. Skladna poročila iz različnih virov, zlasti kitajskih, so sicer dospela na Japonsko, vendar je strogo prepovedano pošiljati ta poročila v inozemstvo.

Izozemcev ni niti pri japonski armadi pred Port Arturjem, niti pri armadi generala Oku, ozirca pri takušanski armadi in vojni dopisniki ter inozemski vojaški atašaji, ki spremljajo armado Kurokijevce, ne smejo prekoračiti ozemlje 2 kilometrov v premeru.

Brzobjavne vesti.

Pritožba dra. Gina Dompieri pred upravnim sodiščem.

DUNAJ 8. Danes se je vršila pred upravnim sodiščem ustmena razprava o drugi pritožbi dra. Gina Dompieri, glede lanskih tržaških mestnih volitev. Predsedoval je senatni predsednik dvorni svetnik vitez Haberer, poročal je dvorni svetnik Falser, pritožbo je zastopal pritožitelj sam, tržaški mestni svet je zastopal pa odvetnik dr. Buffalini. Za poročilom in po govornih pritožitelja in dra. Buffalinija je spoznal sodni dvor, da se ugodi pritožbi dra. Dompierja ter da se dvigne sklep tržaškega mestnega sveta od 22. decembra 1903. kakor zakonito neutemeljen. Utemeljevanje razsodbe je posebno važno in interesantno ter pravi, da je bil mestni svet tržaški pri svojem drugem sklepu vezan na razsodbo upravnega sodišča od 28. oktobra 1903. in na pravi nazor, ki je v istem označen. Mestni svet je moral torej biti mnenja, da so se faktično vršile pri mestnih volitvah nepravilnosti, ter je moral razpisati nove volitve, ne pa zopet pretresati ugovore dra. Dompierja ter jih zavreči. Toda konstituiranje ostane po razsodbi upravnega sodišča netaknjeno, ker se je konstituiranje vršilo pred priznavitvijo volitev.

Predor pod Montueo.

DUNAJ 8. Zdi se, da je ministerstvo za notranje stvari pripravno dovoliti, da jamčijo člani upravnega odsaka nerazdelno s svojim privatnim premoženjem za troške predora pod Montueo.

Loubet obiskal Waldeck-Rousseau.

PARIZ 8. Predsednik Loubet je obiskal večeraj popoldne Waldeck-Rousseau in se je pogovarjal z njim več časa. Waldeck-Rousseau, čegar stanje se boljša, se poda jutri v Corbeil.

Kongregacijski učni zavodi se zapro.

PARIZ 8. Uradni list priobči v nedeljo naredbo glede zaprtja kongregacijskih učnih zavodov. Po tem se zakon glede odprave kongregacijskega pouka takoj uveljavi v onih občinah, v katerih s kongregacijske šole nadojeste s posvetnimi.

Vera je jedno — papeži in škofje pa so drugo.

»Narodni list«, izhaja oči na Voloskem, prinaša ta-le članek:

Čas je, da se enkrat reče tudi to, tako-le bistro, jasno in odkrito: vera je jedno — a papeži in škofje so drugo. To bodi povedano našim Negelom in Flappom; a oni naj to, ako že hočejo, sporoče tudi samemu papežu Sarto.

Vera je velika in neohodna potreba za

človeško srce in ima tu v tem srcu najlepši in najsveteji oltar. Tega ni možno ovreči — zato spoštujmo in čuvajmo vero v Boga in v boljše in lepše življenje onkraj grobe. Na srečo našo: naš narod je dobro utrjen v svoji sveti veri; zato je ne bi trebalo več braniti pred njim. Vrhu tega je imel naš narod preko dolgo in dolgo časa polno vro vrednih in častitih svečnikov, ki so bili ljudstvu pravi duhovni očetje. Tudi danes še se more naša Istra ponašati s takimi velevrednimi pastirji v našem narodu. In vse bi bilo lepo in bi šlo na slavo Boga in na odrešenje ljudi, da ni kakih takih Negelov in Flappov.

Ta Flapp! Ali ste čitali v naši velevredni »Naši Slogi« iz Pule tiste njegove robote odgovore tistim našim siromašnim Kastelircem? Ali so to besede višega pastirja? Govorili tako škofje? Morejo-li oni ljudje gojiti spoštovanje do takega škofa? Ne morejo, a mi smo se prepričali po razgovoru z onimi ljudmi, da jim ni nič do takega škofa, da jim celo ni do istega papeža, ki ne more takega škofa poslati v penzijo, kakor je poposlal nedavno olomuškega nadškofa dra. Kohna.

Kajti, naš narod v Istri je že sit — do grla vseh teh rimskih komedij. Narod ni bedast; on vidi, on umeje, kaj se dela iz njega in kaj bi se hotelo napraviti zanjim. V vseh nepravilih, ki se mu dogajajo v cerkvi, vidi naš narod ono isto roko, ki mu dela tudi druge krivice v vseh pogledih javnega življenja.

Dunajska politika je to, ona črna politika, ki služi Nemcu, Italijanu in samemu vragu, a vse proti nam Slovanom! Hočete-li boljega dokaza od tega? Ko je bil papež Lev XIII. pokopan, sešli so se kardinali, da izvolijo novega papeža. Kakor vam je znano, zbral se je Duh sveti, ali večina kardinalov, kakor hočete, nad glavo kardinala Rampolla, ki je bil, vsaj pod Lavom XIII., kolikor toliko pravičen nasproti nam Slovanom. In vsaj je bilo že uverjeno, da bo izvoljen Rampolla. Ali ne! Že prej je stari zaspanec Goluchowski, minister za vnaoje stvari, dal nalog nekemu avstrijskemu kardinalu, da se v slučaju, ako bi bil izvoljen Rampolla — postavi po robu, naj uložiti neki stari, razdrapani »vetec«, ki da je naši vladi ostal še iz časov sredovečnih cerkvenih zmešnjav. In Rampolla ni bil izvoljen; pač pa je bil izvoljen benečanski metropolit Sarto, veliki neprijatelj našega starega slovanskega bogoslužnja. Sedaj je ta Sarto začel preganjati našo glagolico. Flapp mu pomaga na tem — in zato je tako ostro in robato odgovarjal našim vrednim Kastelircem, ko so bili prišli pritožiti se zoper razmeniha Degressia, ki jim je odpravil starinsko pevanje v cerkvi.

A narod naš na Porečini? Če je ta narod dobil vrednega svečenika (Stavelik itd.) mu ga škof hitro začenja preganjati. Ako ta narod slavi svojega Boga v svojem materinem jeziku, hitro je škof po konci, da mu s pestjo maši usta. Pa naj se naš narod pritožuje? Ali komu? Ali škofa? Ali papeža? Ni jednemu ni drugemu — ampak moli naj lepo doma. Bog ga bo čul tudi tam! Vsakako bo več koristil duši, nego da po cele ure blebeče mrtve, nerazumljive latinske besede.

Slednjič je vendar prevelika sramota za naš slovanski rod, da se dajamo voditi od italijanskih intrigantov in Rimu. Od teh intrigantov se je že osvobodil škof ves svet, samo mi smo jim še za nekako igračo. Kako dolgo bo trajalo to?

A pomislimo, da je preko 100 milijonov naših slovanskih bratov v svoji sveti in narodni veri, kjer morejo svojega Boga moliti tako, kakor jim to želta srce in duša. Bil bi čas, da začnemo tudi mi malo razmišljati o tem.

Rusko-japonska vojna.

Trst, 8. julija 1904.

Na temelju najnovjših razglasov, si zamoremo vsvariti sliko o onih vojnih silah, s katerimi bo Rusija razpolagala bodoče jeseni v Vzhodni Aziji. Število vojnih zborov, ki jih zamore poslati Japonska na bojišče, je znano. Možno je torej primerjati število obeh vojsk početkom zimske vojne. Samo ob sebi je umevno, da se ne more podati prav natančno število zbog tega, ker držiti vojni upravi to taje, vendar je podatkov dovolj, da se zamore približno zadeti resnice.

Število vseh ruskih čet, kolikor se jih že nahaja na bojišču in kolikor jih je namenjenih tja, znaša 379 bataljonov pehote, 259 sotnij in eskadronov, 128 baterij, skupno 488.901 mož (372.534 vojakov, 320.643 pušek, 26.978 sabelj in 992 topov).

K tem je treba še prišteti oblegovalne topeve raznega kalibra v Port Arturu in Vladivostoku itd.

Ako vzamemo v poštev razne visoke vojaške štabe, nadomestne čete in druge vojaške upravne zavode ter čete, ki pridejo še v kratkem času iz Evrope, imela bo Rusija za zimsko vojno 1904—905 nad 600.000 mož na bojišču. Zdi se pa, da število vojaških izverž, ki jih hoče poslati Rusija v Azijo, še ni izprljeno.

Danes moramo posebno opozoriti na vest, ki smo jo prinesli včeraj, da je namreč japonski general Oku zapustil svoje pozicije pri Kajčevu, da se zopet koncentrirala pred Port Arturjem. Če je ta vest resnična, potem imamo najboljši dokaz, kako najsajno je vspela tista diverzija ruskega generala Stackelberga, katera se je razkričevala kakor grozen ruski poraz, kajti z rečeno diverzijo se je Stackelbergu posrečilo, da je zvalil generala Oku kakih 150 klm od Port Arturja.

Angleži so se začeli izgovarjati in opravičevati. Že od prvega začetka je bil opravičen zam, da v japonskem taborju sodelujejo angleški oficirji v znak — angleške nevtralnosti, ali ka-li? Ko so Rusi pogreznili veliko japonsko vojno ladjo »Sadomaru«, se je trdilo tudi, da je bilo več angleških oficirjev na ladji. Sedaj pa se zatrja, da se vojne proti Rusom udeležuje 200 do 300 angleških oficirjev.

Ia značilno je, da se z angleške strani ne taji to dejstvo, ampak se izgovarjajo le, da so ti oficirji le »opazovalci« in »spremljevalci«, ker da nikdo njih nima nikakega aktivnega poveljstva. — To je igra z besedami. Da Angleži ne bodo tako neumni, da bi pravzemale tudi nominelno kako poveljstvo in s tem kompromitirali — angleško nevtralnost: to že verujemo radi. Ali radi tega ni še rečeno, da niso ti angleški »spremljevalci« dobrohotni — svetovaleci. To pa je glavno.

Ali vzlic temu angleškemu »opazovanju« postaja položaj japonske vojske zelo kritičen in nade do vspaha postajajo zanjo vedno manje. Najzanesljiveji znak za to dejstvo je, da »Neue Freie Presse« prinša članek, ki v kričeših barvah opisuje grozote te vojne in v milih, pretresljivih besedah pledira za mir, ki bi bil časten za obe strani. Ista »Neue Freie Presse«, ki je zagotavljala tisočkrat, da je Rusija definitivno poražena in »ruski kolos« strt v prah, vidi sedaj, da niso dovršene še niti priprave za odločitev v tej vojni. Ali ona opaža tudi znamenja, da je v vseh kabinetih živa volja, da bi mir dobil pot v Petrograd in v Tokio. Takov znak daje dejstvo, da vse vlade posebno te dni prisegajo svojo strogo nevtralnost, ker računajo, da bodo v Petrogradu in v Tokiju najraje slušali onega posredovalca, o katerega resnični nevtralnosti so prepričani. »Neue Freie Presse« zaključuje, da je v tem, da vlasti preže na prvi trenotek za posredovanje, tolszba za bolestno čustvo, da se ta grozna vojna ni mogla preprečiti.

Ia da se ni preprečila, na tem se je zahvaliti največ onim evropskim japonofilom v katerih imenu piše — »Neue Freie Presse«, bi dostavili. Ali vsakako je simptomatično za kritični položaj, v kateri je zašla japonska vojska, čim taka japonofilka, kakoršnja je »Neue Freie Presse«, postaja elegična, mehkočutna in se zavzemlje za mir, ki bi bil časten tudi za Rusijo!

Madjarska žaljenja in „narodna stranka“ na Hrvatskem.

Že govor Kovačevića, te najžalostnejše prikezi v javnem življenju naroda hrvatskega, je silno razburil vse duhove na Hr-

vatskem. Nečuvena žaljenja od strani barona Banffyja pa so itak že razburkano vodovje javnega mnenja razburkale še bolj, da se jezno peni povsodi, kjer je še kaj hrvatske ljubezni in hrvatske zvestobe. Nevolja je tolika, da je nekako neprijetno pri srečevanju s tistim »študentom«, tistim prejemnikom denarja in mamelukom, ki jih hrvatski sabor pošilja v skupno zbornico v Budimpešti, da tam — ne zastopajo koristi domovine in svoje in časti hrvatskega naroda. V »Information« čitamo namreč v nekem dopisu iz Zagreba, da celo ti možje uvidevajo potrebo, da se Banffyjev atentat na državopravni položaj Hrvatske energično zavrne. Mi smo rekli včeraj, da je ravno to največi škandal, da ga ni bilo v vsej štiridesetorici hrvatskih poslancev ni jednega, ki bi se bil spomnil na dolžnost hrvatskega zastopnika in bi bil planil po koncu proti takemu žaljenju. Prav za prav bi bili morali planiti vsi kakor levi, ali maknil se ni niti jeden. Nu, v gori rečenem dopisu čitamo sedaj, da se zgodi v kratkem času, da nastopi jeden členov »narodne stranke« proti Banffyju. V ta namen da se te dni hrvatski poslanci snidejo na konferenco v Zagrebu, a potem da odidejo v Budimpešto. Zavrniti da hočejo odločno ne le Banffyja, ampak tudi — Kovačevića. Proti poslednjemu da je ogorčenje veliko ne le zato, ker je zasmraval hrvatsko državno pravo, ampak tudi zato, ker je vso živčo generacije na Hrvatskem denunciral pred Madjari kakor nelojalno. Bržkone da pripade posl. Plivieriču naloga, da nastopi proti Kovačeviću, ali bolje rečeno, da reši narodno stranko pred očmi naroda. Nastopiti pa da hočejo tudi bivši minister Josipovič, Popović in Dedović.

Sporočilo čujemo; ali mu pa smemo dati vere? ! Dosedanje skušnje nas opravičujejo, da ostanemo za sedaj neverni Tomaži.

No, pa tudi če se motimo to pot, tudi če se študenti oglašajo proti Banffyju — kaj bo doseženo s tem? Nič, ker strigili bodo le veje, a — deblo, dobivajoče življenja sok iz globokih korenin, bo pogarjalo nove veje. Zlo je v globini: v vseobnem madjarskem šovinizmu. Menijo li, da grof Tisza drugače čuti in misli, nego baron Banffy? Le govori drugače, muzika je ista, samo tempo se razlikuje. Hrvatski narod se ne sme omejeti na borbo proti posamičnim hrvatskim ekscelencam, ampak mora nastopiti proti — Madjarom! Tako je in nič drugače. Zastoj je nade, da bi si mogel narod hrvatski trajno zboljšati položaj v zavezništvu z Madjari; boljša osigurana bodočnost ga čaka le v nezavisnosti od Madjarov.

Tako nas uči vseobni madjarski šovinizem. Ravno kar doznaje svet o izgledu tega šovinizma, ki je naravnost vnebovpijoč po svoji brutalnosti. V domobranski kadetski šoli v Pečuhu je tudi tridesetorica hrvatskih gojencev. Te so hoteli prisiliti, da morajo pevati madjarsko himno. Gojenci so se branili. Potem so jih gnali na dvorišče, kjer so jih madjarski gojenci obkolili ter jih zasramovaje silili peti. Civilisti pa so smeli gledati v dresuro. Ali nijeden hrvatskih gojencev se ni hotel udati. To je poveljnika šole tako razjarilo, da je jednemu hrvatskih gojencev potisnil pest v usta, da ga prisili peti. Ali vzlic vsemu so se vsi hrvatski gojenci branili peti. Potem so jih za kazen vrgli v areste in so jih pustili stradati! Sedaj jih hočejo izključiti iz šole, a hrvatski gojenci mislijo iz lastne volje zapustiti zavod.

»Agramer Tagblatt« pripominja, da je vsprito tega dogodka težko reči to, kar se mora reči. Gotovo pa je, da navstane sedaj silno razburjenje po vsej Hrvatski. Morda se vendar poprime to razburjenje tudi hrvatskih zastopnikov v zbornici v Budimpešti...

Kakor smo rekli: ne proti Banffyju, ne proti Tiszi, ne proti — Kovačeviću, ampak proti Madjarom in njihovem šovinizmu se morajo Hrvatje postaviti v bran!

Drobne politične vesti.

Italijanski kapitan — izdajca. V Italiji imajo zopet svojo senzacijo. V Mesini so zaprli kapitana Ercolessi in njegovo soprogo, ker sta obdolžena, da sta neki ptuji, a do sedaj ne še imenovani državi prodala mobilizacijske načrte, ki so bili neizmerne važnosti za Italijo v namene obrambe Sredozemskega morja.

Na hišni preiskavi so našli mnogo stvari, ki hudo kompromitirajo aretovanca: fotografij, dokumentov, nanašajočih se na mobiliza-

cijo, raznih instrukcij, pisem in raznega — fratoozkega denarja!

Italijanski listi pa bodo še nadalje pisali o — korupciji v ruski vojski.

Češki tehnik v Brnu so imeli dne 6. t. m. zborovanje, na katerem so protestovali proti najcovejim pojavom nemškega dijaštva po raznih mestih. Zborovanja se je udeležil tudi rektor profesor Ursini in se je pridružil izvajanjem govornikov v imenu kolegija profesorjev. Vsprejeta je bila resolucija, ki je v zmišlu dijaškega kongresa v Pragi naperjena proti izjavam nemškega dijaštva in se izreka za veljavnost spričeval zagrebškega vseučilišča v Avstriji.

Italija in Vatikan. V vaticanskih krogih se govori, da je v bližnjem času pričakovati razglašenje dokumenta, s katerim se obrne papež Pij X. do lajikov v Italiji. Sodi se, da prinese ta dokument važnih izjav glede vprašanja Judeleževanja katolikov na političnih volitvah. V cerkvenem svetu se uveljavljata dve struji oziroma na ta predmet. Jedni žele, da papež, ne da bi oficijelno odpravil »Non expedit«, dovoli katolikom neko svobodo za udeleževanje na volitvah, da bodo mogli oddajati svoje glasove (takim kandidatom, ki so vsaj razmerno prijazni cerkvi. Stranka nespravljivih pa da dela na to, da bi sv. stolica vaoič potrdila »Non expedit«. Te da podpira državni tajnik, kardinal Merry de Val. Ob takih okolnostih je težko predvidjati, kakova bo odločitev papeževa.

Dnevne novice.

Iz odvetniške zbornice. Gosp. dr. Mihael Truden odvetnik v Trstu je prijavil odvetniški zbornici, da se nameruje preseliti v Ljubljano.

Domovinsko pravico v Trstu je zabil gosp. Josip Erbic, doma iz Gradišice pri Materiji.

Zopet eden. V Como na Laškem je bil te dni pred ondotno poroto oproščen 19 letni Barberis, dasi je premišljeno umoril nekega Grigionija!

Ako pojde stvar naprej tem potom, se bo za kak »umorček« vdobivalo še kako nagrado, ako ne celo — odlikovanje!

Na e. kr. visji gimnaziji v Celovcu je bil sklep šolskega leta v torek, dne 5. julija. Konec šolskega leta je bilo 454 dijakov, med njimi komaj 78 slovencev. Abiturijentov je bilo 34, med njimi 11 Slovencev. Slovenščina se poučuje na celovski gimnaziji v štirih oddelkih, po dva in dva razreda skupaj.

Gorotan. Ustanovnik shod slovenskega akademičnega ferijalnega društva Gorotan se bo vršil najbrže dne 27. t. m. v Velikovecu.

Gradnja bohinske železnice. C. k. okrajno glavarstvo v Gorici razglša, da je operat, i čooči se naprav v varnost pred ognjem v katastralnih občinah Avča, Bodrež, Gorenjavas, Avhovo in Plave ob delni progji Podbrdo Gorica, razpoložen v uradnih omenjenih občin ob navadnih uradnih urah od 7. do všteteja 20. julija. V tem času more vsakdo vpogledati v rečeni operat. Eventuelne prigovore proti namerovanim napravam je priglasiti pisмено ali ustmeno na e. k. okrajnem glavarstvu v Gorici v gori označenem času.

Ameriški Slovenec in vsesokolska slavnost. Na vsesokolsko slavnost v Ljubljano pride kakor zastopnik ameriških Slovencev g. Fr. Sakser, lastnik tiskarne in izdajatelj ter urednik »Glasa Naroda« v Novem Jerku. Isti prinese kakor darilo ameriških Slovencev prekrasen trak zastavi ljubljanskega »Šokola«.

Zasebni otroški vrtec na Gretl. Kolike važnosti je ta otroški vrtec in nam treba tukaj omenjati, vendar bodi povedano, da obiskuje omenjeni vrtec okolo 70 otročičev, ki so obvarovani proti navalu nasprotnega italijanskega vrtca »Lega nazionale«. S tem se hoče preprečiti mlademu naraščanju, da izstopi iz naše sredine. Kaj je Greta po mišljenju, to je vsakemu dobro znano, zato je naša dolžnost, da vzdržujemo takšen vrtec za osvoboditev našega bodočega mladega naraščaja. Apelujemo torej na vse naše slovenske rodoljube, da podpirajo ta otroški vrtec s tem, da prihitijo v nedeljo dne 10. t. m. na veselico.

Vstopnina 20 novčičev. Začetek ob 5. uri popoldne.

Zaključek naših otroških vrtcev. Kakor po navadi, je tudi letos ob zaključku šolskega leta, otroška veselica. Čemu naj bi

se toliko in toliko vabilo slovenske rodoljube, na to otroško veselico?

Saj vendar, vsak več ali manj ve v kakšnem polokaju se nahaja Rocool v narodnem pogledu. Vse se tudi, koliko koristi in tem obziru otroški vrtec. Saj v njem je zavetišče vseh, od malega otročiča, do zrelega moža. Tu se postavljajo koli ob mlada drevesa, tu se čisti gnilo sadje od zdravega, tu se vceplja otroku v srce ljubezen do materinega jezika. Kdor ima narodnega čuta, stavi naj roko na srce in naj si misli da, tudi jaz moram pohiteti jutri v nedeljo v Rocool ali v Barkovlje, da pripomorem z malim zneskom tem prekoristnim napravam otroških vrtcev.

Ne zapustite jih, rodoljubi! Podpirajte jih z vso ljubeznijo svoje duše. Saj vas je dovolj, da morete priskočiti v obeh krajih. Saj to, za kar Vas prosimo pomoči, je vaše, je naše.

Posebna vabila se ne razpošiljajo. Tržaško sv. jakobska godba v Trstu. Vabimo vse one, ki mislijo pristopiti našemu društvu kakor sodelujoči člani, da se prijavijo, in to najkasneje do prvega avgusta t. l., ker so vaje že pričele.

Vabljeni pa so tudi negodei, da bodo pristopili k našemu društvu in da bi nas podpirali in da bi nam privedli še drugih moči.

Ker gosp. kapelnik Vogrič misli stvar uvesti tako, da se po preteku pol leta, to je od avgusta naprej, ne bodo vsprejemali novi člani, treba se je prijaviti čim prej. Vaje se vrše vsaki torek, sredo in petek od 8. do 10. ure zvečer v društvenih prostorih ulica Sette Fontane št. 4 pri gostilni »allo Spazzacamino« pri gospodu Franu Subiču.

Odbor.

Iz Klanca dne 4. junija 1904. Vršč svojo prijetno dolžnost, si podpisani ne more kaj, da ne bi se vsem onim, ki so pripomogli, da je veselica tuk. braln. pevskega društva — za obstoječe razmere — prav dobro vspela, izrekel tem potom svojo najtoplejšo zahvalo.

Iskrena zahvala sosednjima bratskima društvama: »Venec« iz Kozine in »Zvezda« iz Herpelj, ki sta se povabila takoj in druge volje odzvali ter sta s svojim sodelovanjem pripomogli do lepega vspaha.

»Spoznavaj samega sebe«, rekali so že stari Grki!

Na skupnem sodelovanju more vsako društvo še le prav spoznati svoje hibe, pa tudi svoje vrline. Taki nastopi so torej društvom samim v veliko korist.

Glavno korist pa ima narod, kajti izlasti našemu milemu slovenskemu narodu veljaj goreaje tek! A glavni smoter slehernega društva bodi: vzbujati narod, voditi ga do zavedanja in spoznanja samega sebe.

In pesem — mila slovenska pesem! Mari ni to najvpešnejše sredstvo v dosego tega cilja? Komu ne pretreša duše harmonija mogočne slovenske pesmi?

Zato bodi moja srčna zahvala izlasti cenjenim pevkam in pevcem, ki so nas s svojimi milimi in sladkimi glasovi ne le kratkočasili in zabavali — temveč so nas tudi okrepčali in navdušili za nadaljno delo v korist in prosvetih milega nam naroda.

Po številu sicer pičli zbori so vredni občudovanja tembolj, ker so posamičniki se svojo železno vstrajnostjo — ne plašeči se po po trudopolnem delu dolgega pota in pozne noči — dokazali, da so pevci iz res pravega veselja do petja.

Konečno naj mi bo dovoljeno, da izrečem diletantno prisrčno zahvalo na uprizoritvi burke, in vsem drugim, ki so na ta ali oni način pripomogli na prireditvi veselice, kakor tudi vsemu p. n. občinstvu, ki se je odzvalo našim vabilam. Živeli!

Za odbor bralnega pevskega društva
»Slavnik«
Predsednik.

Potovanje kranjskih kmetovalcev v Švice. V proučevanje tamošnjih kmetijskih in socialnih razmer. C. kr. kmetijska družba priredi 16. avgusta t. l., ča se jej posreči izposlovati potrebnih podpor, skupno potovanje kranjskih kmetovalcev v Švice. Namea temu poučnemu potovanju bo, da naši kmetovalci prouče napredno gospodarjenje švicarskih kmetov, njihovo organizacijo in njih socialne razmere ter da se na mestu prepričamo o tem, kaj zmore omikan in strokovno naobražen kmet. Potovanje utegne trajati 8 do 10 dni; 2 dneva odpadeta na potovanje sem in tja in 6 do 8 dni na bivanje v Švici.

Štrčki za železniško vožnjo bodo znašali okoli 60 kron, drugi stroški na dan od 5 do 7 kron. Potovanje se bo vršilo pod strokovnim vodstvom adjunkta deželne kmetijske šole na Grmu, g. V. Rohrmans. Tega potovanja se na svoje stroške vsakdo sme udeležiti, vendar prosti odbor tiste, ki se nameravajo udeležiti, da to sporoči tudi njemu, da bo mogel vse pravčasno poskrbeti.

Ravno narobe je res! V »Corriere della Sera« od dne 6. t. m. čitamo notico, ki jo je prejel gotovo od kaknega tržaškega neodrešenca, oziroma jo je ponatisnil iz kakkega glasila tukajšnjih neodrešenecov. Že naslov noticije je perfiden, ker govori o kombiniranih in premišljenih napadih Slovencev na Labe! Da bolj utrdi to natolčevanje, se sklicuje na dogodke na Opčinah, na Reki, v Ribemberku, Stanjelu itd.

Našim čitateljem je gotovo znano, da so na vseh omenjenih krajih (kakor na Francakem, Nemškem, v Švici in povsodi, kjer go bili Labi na delu) najprej oni sami zakrivilili razne napade na domačine. Delavci iz Katabrije in Sicilije so pravi divjaki. Oni žalijo in grdijo vse tuje narodnosti; oni zalužejo in preže na domača dekleta; oni zmrjavajo domačine s tujei in so vedno pripravljene poseči po svojem narodnem orožju — po bodalcu, katero često zasajajo v telo onim, ki se ne puščajo zasramovati na lastni zemlji! »Corriere« in drugi italijanski listi bi storili mnogo bolje, ko bi skušali civilizatorično uplivati na divjo drubal iz omenjenih krajev južne Italije, nego pa da napadajo mirne in tolerantne delavce neitalijanske narodnosti.

Povsodi, kjer so se dogodili napadi na italijanske delavce — in teh ni bilo malo — povsodi so izgrede provzročili isti italijanski delavci sami. Ker že govorimo o italijanskih delavcih, naj omenimo tudi ta slučaj, ki se je bil zgodil ob času zadnje stavke zidarjev. Takoj prve dni je nekdo na nekem obodu »konstatiral«, da delavci iz kraljevine ne kršijo discipline — ker so vsi do zadnjega v stavki! Mi smo že tedaj vedeli, da laški delavci delajo v kljub štrajku na zgradbi nove zastavljavnice in pa na oni na voglu ulice sv. Antonia in Corsa!

Molčali smo, da bi se ne reklo, da smo mi, ki smo provzročili kakov morebitni nemir. Ker se pa napada in žali naše delavstvo, smatramo za umestno povedati, kdo da je kršil stavko! Altro che izjave!

Pometajte gospoda Labi — pred svojim pragom!

C. k. drž. viši gimnazij v Pazinu. Na c. k. drž. višem gimnaziju v Pazinu s hrvaškimi učnim jezikom se bo višilo vpisovanje za bodoče šolsko leto takele:
Za prvi razred dne 16. julija in dne 16. in 17. septembra t. l. Vsprejemni izpiti pa se bodo vršili dne 16. julija in početkom novega šolskega leta dne 17. septembra.

Kdor hoče biti vsprejet, mora se prijaviti od 8.—12. ure predpoludne na gimnazijskem ravnateljstvu v spremstvu staršev ali njihovih namestnikov ter prinesiti seboj krstni list (kolokoval) s katerim dokáže, da je dovršil deseto leto, ali da je dovršil do 31. decembra t. l. Ako je zahajal v ljudsko šolo, ima predložiti sprčevalo, predpisanost ministerjalno naredbo od 7. aprila 1878 št. 5146.

Na vsprejemnem izpitu za prvi razred se zahteva:

- a) iz verenauka toliko, kolikor je [predpisano za štiri šolska leta ljudskih šol];
- b) iz hrvaškega jezika spretnost v čitanju in pisanju, poznavanje pravih oblik sposobnost za razglabanje prostih in razširjenih stavkov, najglavneje o pravopisu; in
- b) iz računstva štiri glavne vrste računanja s celimi številkami, pisмено in ustmeno.

Vsaki prijavljene mora plačati na vpisovanju 4 K 20 stot. vpisnine in 2 K kakor prinos za učila.

Na deželnem sodišču so se vršile včeraj sledeče razprave:

Proti Antoniji Costanzo, dcma iz Pirana, radi zločina tatvine in radi prestopka goljufige. Antonija Costanzo je bila ukradla nekaj Mariji Fregiacomo zlato vrvice vredno preko 50 kron; poleg tega je pa v imenu I. B. Fariana, vzela na upanje pri trgovcu z jestvinami A. Boccasini raznega blaga in si izposodila tudi denarja. Bila je obsojena na šest mesecev težke ječe poostrene jednim postelom na mesec.

Proti 35-letnemu poljedelcu Ivanu Puncer, doma iz Pomjans, radi zločina poskusa

oskrbitve dveh še ne petletnih deklic. Puncer je storil te svoje gusne poskuse tekom mesecev april, maj in juni t. l. v Štrunjanu na dveh deklicah, pri čijih roditeljih je bil v službi. Dne 2. junija ga je mati žrtev zalotila na takem poskusu ter ga dala aretovati. Bil je obsojen na 6 mesecev težke ječe poostrene jednim postelom na mesec.

Predvčeršnjim se je pa vršila na dež. sod. sledeča vskljena razprava: V mesecu marcu je redar Josip Požun aretiral iz Trsta izgnanega Henrika Bettio. La-ta se je hudo upiral aretovanju, o čemer se je umešavala tudi aretirančeva sestra Katarina Bettio. Zato je bila tudi ona zatožena radi umešavanja v uradne posle. Oaa pa je ovadila redarja Požuna, da jo je pretepal in zlostavljajl ter je na razpravi proti Henriku Bettio to potrdila pod prisego.

Na razpravi proti redarju Požunu na okrajnem sodišču je smatral sodnik zlostavljenje dokazanim po izpovedbi pod prisego in je obsodil Požuna v dva dni zapora. Pozneje pa je bila proti Katarini Bettio uvedena preiskava radi sleparije, storjene po krivi izpovedbi pred sodiščem in je stvar sedaj še pendenta. Požun pa se je pritožil proti obsodbi, vsled česar je bila predvčeršnjim vskljena razprava na tukajšnjem dež. sodišču. Druga instanca je uničila rzsodbo prve instance in je Požuna rešila obtožbe, ker Katarina Bettio ni mogla dokazati resničnosti svojih svojedobnih izpovedeb.

Razpis stpndijev Razpisani so trije stipendiji po 300 K na leto. Do teh stipendijev imajo pravico, gimnazijalci s kvarternskih otkov. Prošnje je predložiti do 15. julija dotičnemu gimnazijalnemu ravnateljstvu.

Toča v Novomeški okolici. Poročali smo, da je bila minoli ponedeljek grozna toča, v novemškem okraju ter da je provzročila ogromno škode. Uradna cenitev dokazala, da je toča napravila škode za 435.000 kron. Toča je padala debela kakor jajca, celo kakor moška pešt. Koliko je škode na hosti in vinogradih, se sploh ceniti ne da. V Kandiji pri usmiljenih bratih je bilo ubitih 8 brušenih velikih šip. Na kmetijski šoli na Grmu je pobla toča 136 šip. Tiči leže po gozdu mrtvi.

Letina v Dalmaciji. To leto urode vinogradi, ako ne bo toče, krasen plod. Radi velike suše stoji jedino vinogradi v Dalmaciji dobre, dočim je žito na pol propalo, tudi oljki bo malo.

Cerkveni tatovi. Včeraj smo poročali o tatvini izvršeni v cerkvi na Katinari. No, danes moremo poročati, da so dotični tatovi že pod ključem. Ti so 27letni Anton Čepirlo, 26letni Karol Smerdu in 34letni Anton Perko, vsi trije doma iz postojnskega okraja. Aretoval jih je še predsinonajm pri Domiotu blizu Zavalj policijski oficijal Jurij Titz. Ti trije so pokradli tudi v cerkvah sv. Ivanana Vrdebi, v Harijah in v Košani.

Kurji tatovi. Marij Ferjančič iz Barkovelj štev. 367 je prijavil včeraj predpoludne na policijskem komisarijatu v ulici Luigi Ricci, da so mu neznan tatovi predsinonajm ukradli 24 kokoši.

Požar v Retju na Dolenjskem, o katerem smo včeraj poročali, je upelil 18 h in 41 gospodarskih poslopij. Škode je okoli 120.000 K. Ogenj sta zanetila, kakor navadno, dva mala dečka.

Katar v želodcu in črevih pri dolenjskih zahteva veliko žrtev v sednji vroči letni dobi. Mestni magistrat je izdal do prebivalstva oklice, s katerim opozarja posebno na potrebo previdnost, ki jo je imeti na postopanju s takimi otroci, ki ne dobivajo materinega mleka. Temejni pogoj je: čisto mleko od zdravih živali. Posebno ni smeti rabiti mleka od prejšnjega dne. Mleko naj se pasterizira, to je, naj se razgreje do 65—80° C. in potem ohladi, predno se je daje otroku. Mleko treba hraniti v zaprtih posodah in je mešati z vodo primerne starosti otrok. Že o prvih znakih sfercije v želodcu ali črevih treba klicati zdravniške. Ozirom na takojšnje zdravniške pomoči, ki ima vsepa v največ slučajih, obstoji za ono prebivalstvo, pri katerem ni možno zdravljenje v domači hiši, v mestni bolnišnici poseben oddelek za te bolezni, ki je imel že lansko leto najugodnejših vsehov.

V vročem poletnem času je Mattonijeva Giesshübler najboljša in najprimernejša osvežljiva in namizna pijača, pomešana z vinom, konjakom ali sadnim sokom. Ta deluje hladno in kreplivo, povpešuje voljo do jedi kakor tudi prebavo. V poletju prava krepliva pijača.

Razne vesti.

Fata morgana. Te dni so gledali v Rusiji 40 vrst od Harkova, blizu mesta Suma, zanimiv meteorološki pojav, poznan pod imenom fata morgana. Okolo 4. ure popoldne je sijalo solnce žarko svetlobo ter je vladala neznosna vročina. Kar se je nankrat pojavil z juga ogromen črni oblak in se je iz daljave slišalo gromenje: na vztočni strani obzorja pa so ugledali sliko mesta Harkova, na kateri so bili izvrstno izraženi odrazi nekih dobro poznanih velikih zgradb, kakor visoki zvonik katedrale, tehnološki inštitat itd. Saljaki, ki niso bili še nikdar v Harkovu, so mišlili, da je to nebeško mesto in so se pričeli križati. Pojav je trajal tri minute, dokler ni prišla ploha s strašno točo.

396 kilometrov v 4 urah in 25 minut. Iz Londona poročajo, da je železniška družba Great Western uvedla vlak iz Londona v Plymouth, ki dovršuje vso vožnjo od 396 kilometrov v 265 minutah ne da bi se ustavil. To je najdaljši kos železnice v Evropi, ki jo prevoža vlak, ne da bi se ustavil.

Plače gledališčnih igralcev. Neki pariški list, govore o plači francoskih gledališnih igralcev pravi, da dobiva igralce Regent za vsako predstavo 600 frankov, a Coehline pa 400 frankov. V Ameriki plačujejo igralce še bolje. Neka igralca v Brooklynu se je pogodila za deset nedelj za svoto 53.700 frankov, ali 6700 za vsaki večer.

Trgovina.

Borzna poročila dne 8. julija.
Tržaška borza.
Napoleoni K 19.00 19.04, angleške lire K —, — do —, London kratek termin K 239.35 239.70 Francija K 95.—95.15, Italija K 95 — 95.15 italijanski bankovci K —, —, Nemčija K 117.25—117.50, nemški bankovci K —, —, avstrijska ednotna renta K 99.40 — 99.70, ogrska krona renta K 97.— 97.30, italijanska renta K 101.7/8, 102.1/8, kreditne akcije K 641.— 643.— državne železnice K 636.— 638.— Lombardi K 81.— 82.—, Lloydove akcije K 680.— 688.— Srečke: Tisa K 322.— 327.—, Kredit K 460.— do 470.—, Bodenkredit 1880 K 298.— 308.—, Bodenkredit 1889 K 290.— 298.—, Turške K 123.— do 130.— Srsake — do —.

Dunajska borza ob 2. uri popol.:

včeraj	danes
100.—	100.—
100.—	100.—
118.50	118.55
99.35	99.35
91.—	91.—
118.40	118.45
97.15	97.15
88.95	88.95
1620 —	1619.—
642.75	641.50
239.42 1/2	239.42 1/2
117.30	117.37 1/2
23.46	23.46
19.01	19.—
95.10	95.10
11.30	11.30

Parizka in londonska borza.
Pariz. (Sklep.) — francozka renta 98.10 5% italijanska renta 103.45, španski exterior 86.05 akcije otomanske banke 570.—.
Pariz. (Sklep.) Avstrijske državne železnice — Lombardi — unificirana turška renta 86.10 menjice na London 252.10, avstrijska zlata renta 101.25 ogrska 4% zlata renta 100.25, Länderbank — turške srečke 12 1/2, parizka banka 11.17 italijanske meridionalne akcije —, akcije Rio Tinto 13.37. Slatobna.
London. (Sklep) Konsolidiran dolg 89 3/4, Lombardi 3 1/2, srebro 26 1/2, španska renta 85 1/2, italijanska renta 102.—, tržni diskont 2 1/2, menjice na Dunaju — dohodki banke — izplačila banke —. Mlačna.

Tržna poročila 8. julija.
Budimpešta. Pšenica za oktober 9.09 do 9.10 RŽ za oktober 4.69 do 6.70. Oves za oktober za 6.27 do 6.28 Koruza za julij 5.30 do 5.31, za avgust 5.41 do 5.42.
Pšenica: ponudbe dobre; povpraševanje bolje dobro. Prodaja 40.000 meterskih stot. za 10 stotnik zvišanja. Druga žita za 5 do 10 stotnik višje. Vreme: vroče.

Havre. (Sklep.) Kava Santos good average za tek. mesec po 50 kg 41.50 frk, za sept. 42.—.
Hamburg. (Sklep. pop.) Kava Santos good average za julij 33 1/2, za september 33 3/4, za dec. 34 3/4, za marec 35 1/2, komaj vzdrž. Kava Rio navadns loco 33—36, navadna realina 37—39, navadna dobra 40—42.

Hamburg. (Sklep.) Sladkor za julij 19.30, za avgust 19.35, za sept. 19.40, za oktober 19.45, za dec. 19.40, za marec. 19.80. Stalno. Vreme: lepo.
London. Sladkor iz repe surov 9 3/16 Sh Java 10.3 Sh. Trdno.

Sladkor tuzemski. Centrifugalnil, promptno K 66.50 do 68.00, za september K — do —, marec-avg. 66.50 do 68.—, Concaasé in Mellispilé promptno K 68.30 do 69.30, za sept. K — do —, marec-avg. 68.30 do 69.30.

New-York. (Otvorjenje.) Kava Rio za bodoče dobave, vzdržano, 15 stotnik znižanja, 10 st znižanja.
Pariz. RŽ za tekoči mesec 14.25, RŽ za avgust 14.—, za sept.-okt. 14.—, za september-december 14.15 (mirno). — Pšenica za tekoči mesec 21.05, za avgust 20.85, za sept.-okt. 20.85, za september-december 20.90 (trdno). — Moka za tekoči mesec 28.80 za avgust 28.80, za okt.-sept. 28.50 za sept.-december 28.25 (trdno). Repično olje za tekoči mesec 48.25, za avgust 48.50, za sept.-december 49.50 za januar-april 50.75 (stalno). Špirit za tekoči mesec 43.—, za avgust 41.75 za sept.-december 37.—, za januar-april 35.25 (stalno). Sladkor surov 88° usn nov 24 1/2, —24 3/4 (mirno), bel za tekoči mesec 27 1/2, za avgust 27 1/2, za okt.-jan. 29 1/2, za januar-april 29 1/2 (mirno), rafiniran 60 1/2, —61 Vreme: vroče.

Tovarna pohlštva
Aleksander Levi Minzi
— ulica Tesa št. 52. A. —
(v lastni hiši.)
ZALOGA:
Piazza Rosario (šolsko poslopje).
Cene, da se ni batl nikake konkurence.

Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po posebnih načrtih.
Iustrovan cenik brezplačno in franko

Hermangild Trocca
Barriera vecchia št. 8
ima veliko zalogo
mrtvaških predmetov
za otroke in odraslene.

Venci
od porcelana in biserov vezanih z medeno žico, od umetnih cvetic s trakovimi in napismi.

Slike na porcelanastih ploščah za spomenike.
Najnižje konkurenčne cene.

Fotografični atelijer

pri sv. Jakobu, ul. del Rivo 42
vabi cenj. botrice in botre za blagohoten obisk, zagotavlja dobro delo in nizke cene. Izvršuje tudi slike skupin, razglede, fotografije na porcelanu za spomenike itd. Poročanja od gl. 2.50.
Opomba: Ateljè nima nikakega potovalnega pooblaščenja za sprejemanje naročb.

Assicurazioni generali
V TRSTU.
(Društvo ustanovljeno leta 1831.)

To društvo je raztegnolo svoje delovanje na vse veje zavarovanja, posebno pa: na zavarovanje proti požaru, zavarovanje po morju in po kopnem odposlanega blaga in zavarovanje na življenje.
Društvena glavnica in rezerva dne 31. decembra 1902. . . . . kron 208,632.918.73
Premije za poterjati v naslednjih letih 82,371.684.24
Glavnica za zavarovanje življenja do 31. decembra 1902. . . . . 611,558.220.13
Plačana povračila:
a) v letu 1902. . . . . 25,473.446.68
b) od začetka društva do 31. decembra 1902. . . . . 742,014.072.65
Letni račun, izhaz dosejaj plačilnih odškodovan-tarife in pogoje za zavarovanja in sploh vsa natančnj na pojasnila se dobe v Trstu v uradu društva Via della Stazione št. 88/81 v lastnej hiši.

Prodajalnica izdelanih blaga
„Alla Città di Trieste“
tvrdo
EDVARD KALASCH
Via Torrente št. 40
nasproti gledališču „GOLDONI“
s krojačnico, kjer se izvršujejo obleke po meri in najugodnejših cenah. V prodajalnici ima tudi zalogo perila za delavski stan po izvenredno nizkih cenah. Izbor boljših in navadnih saovij.
VELIKI IZBOR
izgotavljenih hlač za delavce
kakor tudi blaga za hlače, ki se napravijo po meri.
Avtorizovana krojačnica.

Kavarna ROSSI
ulica S. Giovanni št. 16.
Telefon št. 1632.
Odprrta celo noč.
Bogat izbor tu- in inozenskih in slovenskih časnikov.

Prejema zavarovanje človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti je agodno zavarovanje na doživetje in smrt z zmanjšujočimi se vplačili.

Vsak član ima po preteku petih let pravico do dividende.

„SLAVIJA“

vzajemna zavarovalna banka v Pragi.

Rezervni fond 29.217.694.46 K Izplačane odškodnine: 78.324.623.17 K

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovansko-narodno upravo.

VSA POJASNILA DAJE:

Generalni zastop v Ljubljani, čegar pisarne so v lastni bančni hiši v Gospodskih ulicah 12.

Zavaruje poslopja in premoženje pr požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Dovoljuje iz čistega dobička izdatne podpore v narodne in obnovenjske namene.

Stanje hranilnih vlog:
18 milijonov kron

Rezervni zaklad:
nad 550.000 kron

Mestna hranilnica ljubljanska

na Mestnem trgu zraven rotovža

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8 do 12. ure dopoldne in jih obrestuje po 4% ter pripisuje nevzdržene obresti vsacega pol leta h kapitalu. Rentni davek od vložnih obresti plačuje hranilnica iz svojega, ne da bi ga zaračunila vlagateljem.

Za varnost vlog jamči poleg lastnega rezervnega zaklada mestna občina ljubljanska z vsem svojim premoženjem in vso svojo davčno močjo. Da je varnost vlog popolna, svedoči zlasti to, da vlagajo v to hranilnico tudi sodišča denar maloletnih otrok in varovancev.

Denarne vloge se sprejemajo tudi po pošti in potom e. kr. poštne hranilnice. Posoja se na zemljišča po 4 1/2% na leto. Z obrestmi vred pa plača vsak dolžnik toliko na značaj obresti in to odplačilo ravno 5% izposojenega kapitala. Na ta način se ves dolg kapital, da poplača v 62 in pol leta. Ako pa želi dolžnik poplačati dolg z obrestmi vred na primer v 33 letih, tedaj mora plačevati na leto 6% izposojenega kapitala.

Posoja se tudi na menice in na vrednostne papirje, in sicer po 4 1/2% do 5%.

Trgovina z manufakturnim blagom

Barriera vecchia 11. - ANTON SANZIN - Barriera vecchia 11.

Bogata zaloga perila, snovij za ženske, perkala, cefirja, satena in batiste v zajamčenih barvah ter novih narisih na izbero.

Srajce bele ali barvane za moške, velik izbor zapestnikov in kravat.

Modrci in drobnarije ter izdelki za delavce.

Vse po jako ugodnih cenah.

Vse po jako ugodnih cenah.

Zdravljenje kile brez operacije.

Profesor ANTON DE CASAGRANDE

član nacionalne akademije v Parizu, odlikovan z mnogimi zlatimi kolajnami, v zadnje se zlato kolajno na razstavi v Rimu. Ordopedist, specialist za kilaste bolezni

došel iz Pariza se ustavi

v VIDMU (Udine) od 11. do 25. julija 1904.

Naznanja cenjenemu občinstvu, da odpre svoj atelje v ulici Cortazis št. 1., kjer bo ordiniral od 9. ure predp. do 5. ure pop. ob delavnikih in od 9. do 12. ure predp. ob nedeljah.

V BENETKAH, Campo Selloite 1464. od 26. julija do 9. avgusta 1904.

Eden največjih napredkov znanosti, na katerem se je zahvaliti profesorju de Casagrande, je metoda, kako se ima zdraviti kila.

Vsak dan se množi število nesrečnih, ki trpijo na tej strašni bolezni. Zasluga gre torej prof. Casagrandi, ki je izumil sredstvo, s katerim je mogoče mnogim nesrečnim darovati zopet zdravje.

Dve električni ploči se postaviti na prostor, kjer se je pojavila kila ter se iste zvežejo s pomočjo elastičnega traka, tako, da bolnik ne občuti nikake ovire.

V kratkem času se mora kila popolnoma odpraviti.

S pripomočkom prof. Casagrande se odstranijo vsa druga zdravljenja, ki so večkrat zelo nevarna.

Prof. Casagrande sprejme honorar le tedaj, ko je bolnika popolnoma ozdravil.

Soproga prof. Casagrande stavi gospem in otrokom zdravilne pasove.

Prof. Casagrande ima veliko zalogo električnih aparatov za bolne na živcih itd.

Velik izbor električnih priprav za vse nervozne bolezni.

Zdravniška preiskovanja brezplačna.

V SACILE, videmska provincija, v lastni palači od 10. avgusta do 29. septembra 1904.

Otvorila se je Bottiglieria Excelsior

v ul. S. Sebastiano 2

ki je preskrbljena z najboljšimi specialitetami ORIGINALNIH FINIH VIN

Likerji in spiriti v velikanskem izboru.

Prodaja na debelo in drobno po tovarniških cenah.

„LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA“ v LJUBLJANI

Podružnica v Celovcu.

Kupuje in prodaja

vs vrste rent, zastavnih plem, prijoritet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Promese izdaja k vsakemu krebanju.

Polno vplačani akcijski kapital K 1.000.000

Zamenjava in eskomptuje izrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapale kupone.

Vinkuluje in divinkuluje vojaške ženitninske kavcije.

Eskompt in inkasso menic.

Daje predujme na vred. papirje.

Zavaruje srečke proti kurzni izgubi

Borba narodila.

Podružnica v Spljetu

Denarne vloge vsprejema

v tekočem račun ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vložni denar obrestuje od dne vloge do dne vzdiga.

Promet s čeki in nakaznicami.

TRŽAŠKA POSOJILNICA IN HRANILNICA

registrovana zadruga z omejenim poroštvom.

Ulica S. Francesco štev. 2, I. - TRST - Ulica S. Francesco štev. 2, I.

Telefon 952

Hranilne vloge sprejema od vsakega, če tudi ni ud zadruga in jih obrestuje po 4%. Rentni davek od hranilnih vlog plačuje zavod sam. Vloga se lahko po 1 krono.

Posojila daje samo zadrugnikom in sicer na uknjižbo po 5 1/2%, na menjice po 6%, na zastave po 5 1/2%.

Uradne ure: od 9-12 dopoldne in od 3-4 popoldne.

Izplačuje vsaki dan ob uradnih urah. Ob nedeljah in praznikih je urad zaprt.

Poštno hranilnični račun 816.004.

Najprimernejše letovišče za tržačane je grad

Krasna lega, obširen park s senenatimi sprehajališči, brez prahu, mirno bivanje, čist zrak, krasen razgled na divno romantično pokrajino v ozadju in na zelene griče in doline, ki se v ospredju razprostirajo do morja.

Lepe zračne sobe z dobro hrano za letoviščnike.

Nizke cene. Nizke cene.

Za izletnike dobro urejena restavracija: Izboran teran, mrzlo pivo, okusne jedi.

Svojim rojakom se posebno priporoča

udanu Eleonora Ferluga lastnica.

„MOCCO“ pri Borštu.

Ustanovljeno leta 18

Priznано najboljše

Oljnate barve

zmlete s stroji najnovejše sestave, prekašajo vsako konkurenco po finosti, ki omogočajo z jako majhno množino pobarvati veliko površino, razpošilja po nizkih cenah

Adolf Hauptmann v Ljubljani

prva tovarna oljnatih barv, firneža, laka in steklarskega kleja.

Zaloga slikarskih in plesarskih predmetov.

Ilustrovani ceniki se dobè brezplačno.

GORIŠKA LJUDSKA POSOJILNICA

vpisana zadruga z neomejenim jamstvom.

v Gorici

Gospodka ulica hšt. 7., II. nadstr v lastni hiši.

Hranilne vloge sprejemajo se od vsacega če tudi ni član društva in se obrestuje po 4 1/2%, ne da bi se odbijal rentni davek.

Posojila dajejo se samo članom in sicer na menjice po 6% in na uknjižbo po 5 1/2%

Uradne vsaki dan od 9. do 12. ure dopol. in od 2. do 3. ure popol. razven nedelj in praznikov.

Stanje hranilnih vlog leta 1902. Kron 1.479.000 Poštno-bran. račun št. 837.315.

Gospodarsko i konsumno društvo

Cres - (Kvarnerski otok) - Cres

Prodaja po K 100.— hehtoliter svoje izvrstno domače, naravno namizno

maslinsko olje.

Na zahtevo se pošilja vzorec.

Prve in jedine želodčne kapljice

sv. Antona Padovanskega.

(Varstvena znamka). Zdravilna moč teh kapljic je neprekosljiva. Te kapljice vredijo redno prebavljenje, če se jih dvakrat na dan po jedno žličico popije. Okrepé pokvarjeni želodec, storé, da zgine v kratkem času omotica in životna lenost (mrtvost). — Te kapljice tudi storé, da človek raji je.

Cena steklenici 60 vin.

Prodajajo se v vseh glavnih lekarnah na svetu. — Za naročitve in pošiljatve pa jedino le v Lekarna Cristofoletti v Gorici.

Natječajni oglas.

Otvara se natječaj na mjesto učitelja ove glazbe uz dužnost, da u takovom svojstvu podučava i članove »Pjevačkog društva« u pjevanju i tamburanju te da za jedne i druge piše dotične partiture.

Godišnja plaća iznosi kruna 2160, koju će primati u mjesečne predtečne broke a preko iste može prama svojoj sposobnosti računati na priličnu svotu iz privatne zasluzbe.

Natjecatelji moraju dokazati svoju sposobnost, dosadašnju službu, dobu, pripadnost i poznavanje hrvatskog ili slovenskog jezika.

Dotična pogodba sklopit će se pri nastupu službe. Rok natječaju do 25 tekućeg jula.

Od ravnateljstva „Hrvatske općinske glazbe“ Korčula 3. jula 1904.

Razpis službe.

Županstvo Marezige išče občinskoga tajnika. Prositelji moraju znati korektno slovensčino, razumeti dobro italijansčino, nemščino ih hrvaščino. Prošnje je opremiti s spričevali o šolski izobrazbi in eventuelnimi spričevali o dosedanjem službovanju. Prošnje je vložiti do 12. julija t. l. Prositelji s kavcijo imaju prednost. Letna plaća 1100 kron; nagrade in postranski prisluzki znašajo približno 200 kron.

Kocijančič, župan.